

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

3. Quinam delegari possint, vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Non potest tamen delegatus Principis subdelegare, cum potestate subdelegandi; quia tamen in iure reperitur ei concessa potestas subdelegandi, tamen non reperitur concessa potestas dandi facultatē subdelegandi. In eoque distinguitur ab Ordinario qui licet sit minimus, cū habeat potestatem universalem & ordinariā, potest tamen delegare cum potestate subdelegandi. Posset nihilominus subdelegatus à delegato, sicut & delegatus Episcopi, committere aliquē actum causæ abique jurisdictione, *Piaf. 2. p. 6. 4. aut 1. sub n. 26. vers. Subdelegatus.*

5. Tertiò quilibet Judex ordinarius, cum jure proprio & in seipso jurisdictionem radicatam habeat, delegare potest, *c. Cum Episcopus De officio Ordinarii 6. l. Mora majorum D. De jurisd. om. iudic. l. Cognitio. §. cum propriam D. de officio ejus cui mand.*

§. II.

Qua forma fiat delegatio.

1. Est delegatio vel ad universitatem, causarum vel ad certum genus.
2. Item ad unam aliquam causam, vel plures.

I Delegare quis alium potest vel ad universitatem, id est ad universas causas cognoscendas, cuiusmodi est delegatus Officialis Episcopi; vel ad certum genus causarum v. g. quæ tali anno occurrunt, quæ centum florenos non excedunt, quæ in tali territorio ventilantur, vel quæ oriuntur ratione mutui, depositi, &c.

2. Potest insuper quis delegare alium vel ad unam aliquam causam, vel ad plures, verum certo numero definitas, veluti ad quinque vel sex. Rursus non tantum unus ad unam aliquam causam delegare potest, sed & plures idque trifariam, aut simpliciter, aut adjectâ hac clausulâ, *Quod si non omnes interesse possint, alii nihilominus in causâ procedant. c. Prudentiam 21. h. 2. aut denique hac formula. Ut omnes, aut duo, aut unus procedat. c. Cum plures 8. h. 1. in 6.* Quæ forma hodie est frequentissima, Vide de his formulis delegandi tradita inferius *h. 1. §. 4. n. 5.*

Facta autem causæ delegatione simpliciter, ea omnia, quæ ad expeditionem causæ pertinent, tacitè commissa videntur, *c. Præsertim 5. h. 1. D. de jurisd. om. iud.* quia explorati

juris est, ut delegatis iudicibus, quibus principale committitur, & accessorium committatur, *c. Prudentiam 2. §. penult. in fin. h. 1.*

Porro juxta Canones quælibet causæ delegari possunt, etiam quæ sunt meri imperii, secundum communiorum Canonistarum sententiam, *c. Licet de off. Vicarii in 6. c. fin. Ne Clerici vel Monachi in 6. c. Quod eadem 10. de off. iud. ord. ib. Abbas n. 4. covar. lib. 3. Var. resol. ult. vide tamen aliter sententiam Fachin. Controvers. juris lib. 9. c. 99. & lib. 12. c. 39.*

§. III.

Quinam delegari possint, vel non.

1. Delegari nequit minor 20. annis, nisi ex causa.
2. Delegandus à summo Pontifice debet esse in dignitate constitutus.
3. Ab Episcopo non usque; Ratio diversitatis.
4. Iudices Synodales.

Delegari autem nemo potest, nisi annuæ aetatis vigesimum peregerit: vel decimū octavū, si partes litigantes in eum scienter consenserint. Minori verò annis xx facta delegatio ab alio, quam à principe, non ignorante, quod minor sit, non tenet *c. Cum vigesimum 41. h. 1.* Nam hoc ipso, quo Princeps aut Pontifex quem minorem sciens, dat Judicem, intelligitur habere eum idoneum, qui iudicat, *l. Quidem consulibus 57 D. De re iudicata.*

2. Ut tamen delegato à summo Pontifice, vel ejus Legato, valeat præter aetatem, oportet Judicem delegatum non solum esse Jusipsum, & non suspectum, *c. Cum R. Canonicus 35. h. 1.* verum etiam in aliqua dignitate vel personatu constitutum (licet non referat, an sit titularis an Commendatarius, Chassan. ad Consuet. Burgund. tit. de success. superior. n. 58.) vel saltē Canonicū alicujus Ecclesiæ Cathedralis, *c. Statutum 11. in princ. De rescriptis in 6.* vel Priorem Conventualem, qui ad eum Prioratum nō consecutus per electionem assumi: vel Officialem Episcopi, seu ejus Vicarium Generalem. Nam Foraneus delegari non potest; sicut nec Religiosus, vel monasterij Prædicti claustralis, *Clem. 2. de Rescriptis 6. d. c. Statutum.*

3. Episcopus verò causam aliquam delegare potest etiam simplici Clerico suæ diocesis, *c. Cum Episcopus 7 de offic. Ordin. in 6.* Ratio diversitatis

veritatis est, quia Episcopus melius posse potest suorum Clericorum industriam, & an idonei fiat, quam summus Pontifex, vel eius Legatus: fierique potest, ut simplicem aliquem Clericum Episcopus noverit multo doctorem & magis idoneum, quam sit alius quilibet in dignitate vel personatu constitutus: & ideo *d. c. Statutum* non concurrit nec tangit episcopos aut alios inferiores. *secundum Archid. post Innoc. & Hostien. ibid.* At vero summus Pontifex, cum longe absit: non potest nosse singulorum Clericorum condiciones, deque idoneitate cujusque judicare debet ex præsumptione, præsument autem ad dignitatem aliquam promotos, uti dignitate, ita etiam moribus & scientia præstare cæteris.

4. Quia tamen ob malitiosam petentium suggestionem, & quandoque ob locorum disjunctionem, personarum, quibus causæ mandantur, notitia usque ad eum haberi non potest, indeque subinde fit, ut Judicibus non undequaque idoneis causæ in partibus delegentur: statuit Conc. Trid. *Sess. 25. cap. 10. De reformat.* ut in singulis Synodis Provincialibus, aut Diocesanis, personæ aliquot, saltem quatuor, quæ qualitates in *d. c. Statutum* requiruntur, habeant, & alioquin ad id idoneæ designentur, quibus, præter locorum ordinarios, posthac causæ Ecclesiasticæ ad spirituales, & ad forum Ecclesiasticum pertinentes, in partibus à Sede Apostolica & ejus Legato delegari possint. Videatur fufius dictum Conc. & Steph. Weyms in *Analyfi d. c. Statutum, innovati per Conc. Trid.*

Poriò actor Judicem habere recusans in civitate vel diœcesi rei conventi, potest alium non in sua, sed alia civitate vel diœcesi liberè impetrare, dummodo & actor & reus diversarum sint provinciarum, & non ultra unam diœtam unius sive diei iter vocetur reus, *d. c. Statutum* §. cum autem. Quamvis alioquin quis ad duas diœtas sive duorum dierum iter extra suam diœcesin per litteras Apostolicas trahi poterint. *c. Nonnulli 28. sup. De re scriptis*

☉ (:†) ☉

§. IV.

De officio Judicis delegati.

1. Officium & potestas differunt.
2. Judicis delegati officium est primo, ne procedat ante præsentationem rescripti delegatorii.
3. Secundo, ut diligenter servet formam mandati.
4. Ad conexa tamen sit extensio.
5. Dummodo sic non contraveniatur intentioni mandantis.
6. Tertio, ut admittat exceptiones: & quæ illa sint.
7. Quarto, ut intra annu exequatur sententiam.
8. Differentia inter delegatum ab ordinario & S. Pontifice.

1. Videamus nunc de officio & potestate Judicis delegati. Differunt hæc duo Officium & Potestas, quia potestas latius patet. Licet enim quidquid officii est Judicis, etiam potestati ejus subiciatur: non tamen è diverso, quidquid Judicis potestati permittitur, id etiam subiciatur Juris necessitati, *l. Non quidquid 40 D. De judiciis*: nam sæpe unum facere potest, & nihilominus alterum facere tenetur. Quia tamen pleraque, quæ facere Judex potest, & quæ ab eo fieri in causâ admodum expedit, etiam facere tenetur, ideo hic Tit. in Decretas, inseribitur, *De officio & potestate Judicis delegati.*

2. Constat autem officium & potestas Judicis, Primo in eo ne procedat ante præsentationem rescripti delegatorii, licet sciat se constitutum esse Judicem delegatum, & ut procedat post datam rescripti, quia ante præsentationem rescripti delegatorii non habet exercitium jurisdictionis, *c. Super eo 12 inf. De appellat. & ibi Philip. in ult. Notab. Felin. in c. Sciscitatus 13. col. 8. sup. de rescriptis Rota Decis. 19. de præbend. in novis, latè Flamin. De resig. benef. l. 7. q. 51 n. 16. Navar. De renunt. conf. 6. n. 1. adeo ut, quamvis superveniat postea rescriptum, nō valideur processus ante factus: quia censetur factus à privato: dummodo tamen opponat & excipiat pars de rescripto nō præsentato: alias valeret processus, Marant. p. 4. Spec. auri Dist. 4. n. 8.*

3. Secundo, ut diligenter servet formam & tenorem suæ delegationis seu mandati: quia nō ad datum delegatorii cum sit stricti juris atque extraordinariæ jurisdictionis, extendi non debet ultra